

KRIMINOLÓGIA MESTERSZAK
KRIMINOLÓGIA

ZÁRÓVIZSGA TÉTELSOR

1. Tudományelméleti kérdések (a kriminológia fogalma, tárgya, területei; kriminológiai paradigmák; a bűnözés fogalma; a kriminológia helye a társadalom- és a bűnügyi tudományok rendszerében).
2. A kriminológiai gondolkodás kezdetei. A kriminológia kialakulását és fejlődését befolyásoló (politikai, társadalmi, gazdasági, jogi, ..) tényezők és ezek kriminálpolitikai lecsapódásai.
3. A biológiai-pszichológiai elméletek közös jellemzői, csoportjai és megjelenésük a XXI. század kriminológiájában.
4. A modern kriminológia társadalomtudományi alapjai és előzményei. Durkheim és Merton anomia- és feszültségelmélete.
5. A pozitívizmus megkérdőjeleződése a kortárs kriminológiában. A kontroll-, az interakcionista és a kritikai paradigma megközelítésmódja.
6. A realista kriminológia (fogalma; közös alapelvek; a jobb (neokonzervatív) és a baloldali megközelítés; ismertető: alkati tényezők elmélete; betört ablakok elmélete; a bűnözés négyszöge) és jelentősége.
7. A bűnelkövetés modernkori elméletei (a környezeti kriminológia fogalma; a rutintevékenység-elmélet (Cohen, Felson); a racionális döntés elmélete (Becker)).
8. A magyar kriminológiai gondolkodás kialakulása és fejlődése. A magyar kriminálpolitika főbb fordulópontjai.
9. Kriminálpolitika és bűnözés. A bűnözés kriminálstatisztikai jellemzői és a látens bűnözés. Félelem a bűnözéstől; a bűnözésábrázolás jelentősége.
10. A deviáns viselkedés fogalma és kritériumai. Devianciák Magyarországon, különös tekintettel az öngyilkosságra, a mentális, nem szervi eredetű betegségekre és hatásaikra. Kapcsolat az egyes devianciák között.
11. Az egyes élvezeti szerek jogi és kriminológiai megítélése. Alkohol-, kábítószerfogyasztás és bűnözés összefüggései (keresleti/kínálati oldal). Az új pszichoaktív szerek és hatásaik.
12. Életkor, nem és bűnözés.
13. A gyermek- és fiatalkori bűnözés fogalma, jellemzői. A gyermek- és fiatalkori bűnözés főbb megjelenési formái.
14. A gyermek- és fiatalkori bűnözés okai és megelőzési lehetőségei.
15. Erőszakos bűnözés és családon belüli erőszak.
16. Intézményi erőszak, bullying, cyberbullying. Tipikus elkövetők, tipikus áldozatok. Okság és megelőzési lehetőségek.
17. A szükségletkielégítő erőszakos bűncselekmények. Szexuális erőszakos és vagyon elleni erőszakos magatartások. A karrier-bűnözés.
18. A viktimológia fogalma és irányai. Áldozattipológiák. Az áldozattá válás megelőzése és kezelése. A PTSD és a másodlagos viktimizáció. A resztoratív kriminálpolitikai irányzat és hatásai.
19. Az inkluzív és exkluzív kriminálpolitikai modellek és hatásaik a bűnmegelőzésre. Bűnmegelőzési politikák és megjelenési formáik. Jó gyakorlatok.
20. A XXI. század kihívásai: a bizalommal visszaéléssel elkövetett bűncselekmények, a szervezett és a számítógépes bűnözés.